

PODACI O BRANITELJSKO-STRADALNIČKOJ POPULACIJI PROBLEMI U OSTVARIVANJU STATUSA HRVI IZVANREDNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI (VOZAČKE DOZVOLE)

* podaci navedeni u prezentaciji, odnose se na stanje u siječnju, 2020.

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

PODACI O HRVATSKIM BRANITELJIMA (siječanj 2020.)

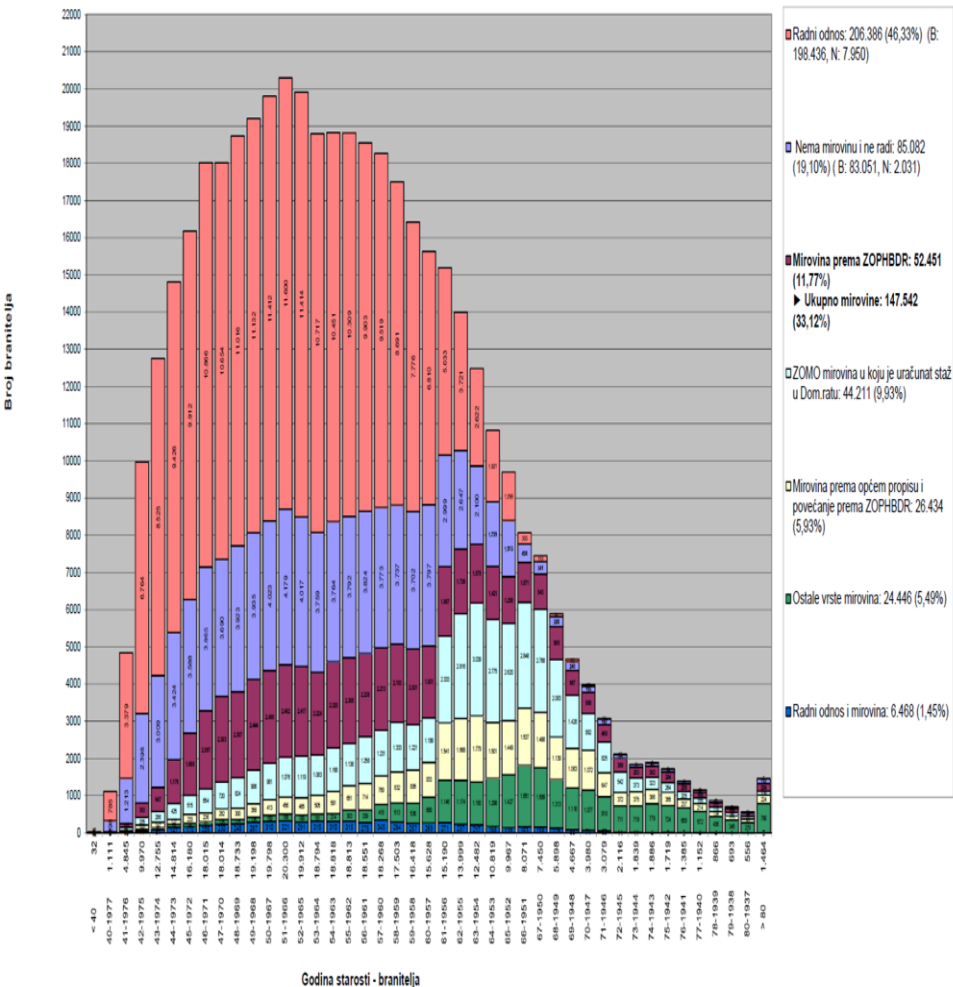
- **Živi** 435.546
- **Poginuli** 8.400
- **Umrli** (od početka Domovinskog rata) 65.087
- **U radnom odnosu** 184.081
 - od 1.1.2017. (206.386) smanjen je broj zaposlenih HB za 22.305 (mirovina)
- **Mirovina po ZOHBDR** 55.044
 - od 1.1.2017. (52.451) povećan je broj mirovina po ZOHBDR za 2.593
- **U radnom odnosu i koriste mirovinu** 6.679
 - od 1.1.2017. (6.468) povećan je broj HB koji rade i koriste mirovinu za 211
- **Nisu u radnom odnosu i ne koriste mirovinu** 76.308
 - od 1.1.2017. (85.072) smanjen je broj nezaposlenih HB za 8.774
- **Hrvatski ratni vojni invalidi** 56.077
 - od 1.1.2017. (57.696) je smanjen broj HRVI za 1.619

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

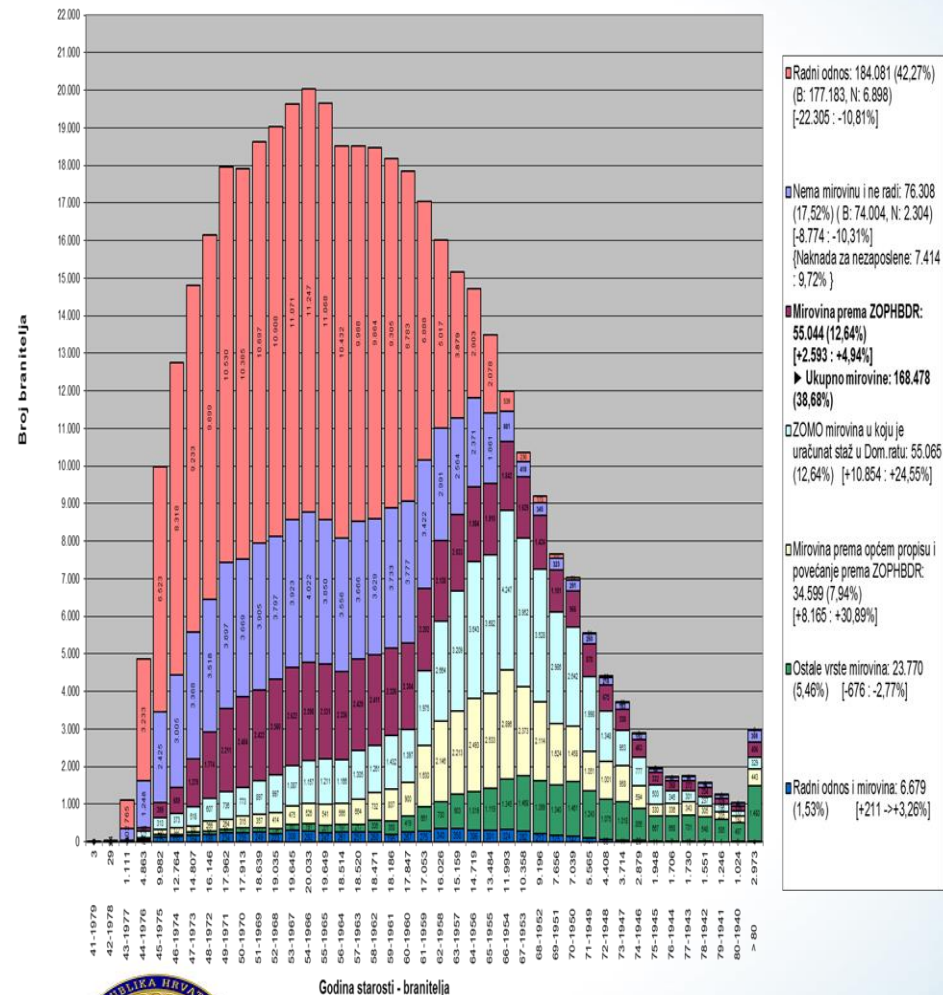
Branitelji 1.1.2017.

Živi branitelji (445.478 (B:429.481, N: 15.997)) 01.01.2017

Branitelji 1.1.2019.

Živi branitelji (435.546 (B:419.122, N: 16.024, bez sektora: 400)) siječanj 2020
 (445.478 (b:429.481, N: 15.997)) 01.siječanj 2017

Republika Hrvatska
 Ministarstvo hrvatskih branitelja

PODACI O HRVATSKIM BRANITELJIMA (izvješće o mjerama iz ZOHBDR - siječanj 2020.)

- Od 1.1.2018. do 31.12.2019., riješeno je:
 - ukupno status HRVI **4.142**
 - negativno **2.330**
 - pozitivno **1.812**
 - ostala prava iz ZOHBDR (naknade za nezaposlene, udžbenici, stipendije, jednokratne novčane pomoći, itd.)
25.577

NADLEŽNOSTI

U RJEŠAVANJU PRAVA HRVATSKIH BRANITELJA

- **MORH**
 - status hrvatskog branitelja (dragovoljca) I. i II. stupanj
- **MUP**
 - status hrvatskog branitelja (dragovoljca) I. i II. stupanj
- **županijski uredi i Gradski ured za branitelje u Zagrebu**
 - status HRVI, člana obitelji smrtno stradalog, umrlog, nestalog hrvatskog branitelja, zatočenika, stradalog pirotehničara, jednokratna novčana pomoć, naknada za nezaposlene, besplatni udžbenici, besplatni topli obrok, ostali statusi i prava u I. stupnju
- **HZMO**
 - mirovine I. i II. stupanj, a Povjerenstvo MHB za reviziju ocjene radne sposobnosti izvršava reviziju nalaza i mišljenja ZOSI-ja prije donošenja rješenja u I. stupnju od strane HZMO
- **ZOSI**
 - vještačenje u svim postupcima (HRVI, ocjena radne sposobnosti)
- **MHB**
 - **donošenje rješenja** statusa HRVI (**isključivo** na temelju nalaza i mišljenja ZOSI-ja) i ostalih prava u II. stupnju
- **područne jedinice MHB**
 - dostupnost MHB na lokalnoj i županijskoj razini, PSP i zdravstvena pomoć, pomoć pri korištenju programa i projekata, poboljšanje kvalitete življenja, vođenje evidencije o HB, korisnicima programa, koordinacija rada i povezanost zadruga HB, obavljanje izvida i očevida, obilazak korisnika programa, kontrola i analiza namjenskog trošenja sredstava, suradnja sa udrugama iz Domovinskog rata, obljetnice, hodočašća, suradnja s nadležnim institucijama

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

NADLEŽNOSTI

U RJEŠAVANJU PRAVA HRVATSKIH BRANITELJA

- Na prijedlog MHB u MORH-u su ujednačeni kriteriji za ostvarivanje statusa hrvatskog branitelja na temelju sudjelovanja u Narodnoj zaštiti, HOS-u i za maloljetne branitelje
- MHB kroz upute i rješavanje u II. stupnju ujednačava rad županijskih ureda i Gradskog ureda za branitelje u Zagrebu
- MHB daje pravna mišljenja HZMO u vezi „braniteljskih mirovina” (zadnje cjelovito mišljenje upućeno je 27. siječnja 2020. u svezi mirovina pripadnika HVO-a)
- MHB daje pravna mišljenja ZOSI-ju i Povjerenstvu za ocjenu radne sposobnosti

STJECANJE STATUSA HRVI

Temeljni problem kod postupka stjecanja statusa HRVI je **DUGOTRAJNOST POSTUPKA**

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

STJECANJE STATUSA HRVI (PROPISI)

- **Zakon** o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
- **Zakon** o jedinstvenom tijelu vještačenja
- **Statut** Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (ZOSI)
- **Uredba** o metodologijama vještačenja
- **Pravilnik** o načinu provedbe stručne procjene u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi radi ostvarivanja statusa HRVI
- **Odluka** o utvrđivanju ovlaštenih zdravstvenih ustanova u kojima se obavlja stručna procjena radi ostvarivanja statusa HRVI po osnovi bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti kao posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

STJECANJE STATUSA HRVI (NADLEŽNOSTI)

- **Ovlaštene zdravstvene ustanove (bolnice i domovi zdravlja)** obavljaju prethodnu stručnu procjenu kada se zahtjev za stjecanje statusa HRVI podnosi na temelju bolesti
- **ZOSI (Odjel za hrvatske branitelje)** je tijelo koje putem liječnika-vještaka (87 vještaka koji vještače branitelje) donosi nalaz i mišljenje o uzročno-posljedičnoj vezi oštećenja organizma i sudjelovanja u Domovinskom ratu, o postotku oštećenja i radnoj sposobnosti. Za svoj rad odgovara Vladi RH i Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, a Upravno vijeće izravno Vladi RH
- **Povjerenstvo za reviziju ocjene radne sposobnosti** (čl. 53. ZOHBDR) izvršava reviziju svake ocjene radne sposobnosti na temelju koje se stječe pravo na invalidsku mirovinu po ZOHBDR, koju ocjenu donosi ZOSI, a prije nego što HZMO donese prvostupanjsko rješenje
- **MHB, HZMO, županijski uredi za branitelje i Gradski ured za branitelje u Zagrebu** donose rješenja o stjecanju statusa HRVI, ili mirovini, isključivo na temelju nalaza i mišljenja vještačkih vijeća u ZOSI-ju

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

STJECANJE STATUSA HRVI (NADLEŽNOSTI)

- I. stupanj – županijski uredi za branitelje i GU za HB ZG**
- II. stupanj – Ministarstvo hrvatskih branitelja**
 - 1. ŽU za branitelje i GU za HB ZG – zahtjev za status HRVI**
 - 2. liječnik opće/obiteljske medicine – medicinska dokumentacija**
 - 3. prethodna stručna procjena – uzrok (rat – civilstvo)**
 - 4. Vijeće vještaka – nalaz i mišljenje (rok – 15 dana)**
 - 5. Revizijsko vijeće – revizija Vijeća vještaka (rok – 15 dana)**
 - 6. Žalbeno vijeće – nalaz i mišljenje (rok – 30 dana)**

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

STJECANJE STATUSA HRVI (PROBLEMI U PROVEDBI)

- **Dugotrajnost postupka** (posebice prethodna stručna procjena i revizija)
- **Lista čekanja** koja je zajednička za hrvatske branitelje i ostale pacijente
- **Dugotrajnost čekanja na ratni put** od MORH-a i MUP-a (preko 1 godine)
- **Dugotrajnost čekanja na donošenje Odluke o određivanju zdravstvenih ustanova** koju donosi ministar zdravstva o zdravstvenim ustanovama koje će obavljati prethodnu stručnu procjenu – do danas nije donesena Odluka za 2020. godinu, pa MHB nije u mogućnosti izvršavati uplate bolnicama za izvršene procjene što i nadalje usporava proces
- **Nedostatak liječnika**, specijalista, medicinske opreme, prostorija, problemi sa naknadama za liječnike
- **Upućivanje branitelja** iz matičnih bolnica u udaljene bolnice koje raspolažu ljudstvom i kapacitetima
- **Liječnici u bolnicama po prvi puta se susreću sa ovom problematikom**, dok su liječnici u ZOSI-ju stručno profilirani u postupcima vještačenja (neki obavljaju vještačenja za branitelje više od 20 godina)
- **Nevezanost ZOSI-ja** za mišljenje liječničkih povjerenstava kod stručne procjene
- **Troškovi** prethodne stručne procjene

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

PRETHODNA STRUČNA PROCJENA

Čl. 181. st. 2. –”Prije nalaza i mišljenja tijela vještačenja o uzroku i postotku oštećenja organizma radi ostvarivanja statusa HRVI po osnovi bolesti, pogoršanja bolesti, odnosno pojave bolesti kao posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta RH, potrebno je obaviti stručnu procjenu u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi”

ZDRAVSTVENA USTANOVA	POČETAK RADA STRUČNE PROCJENE
Neuropsihijatrijska bolnica dr. Ivan Barbot Popovača	travanj 2018.
Opća županijska bolnica Vukovar i bolnica hrvatskih veterana	travanj 2018.
Opća bolnica Pula	svibanj 2018.
Opća bolnica i bolnica branitelja Domovinskog rata Ogulin	svibanj 2018.
KBC Zagreb	svibanj 2018.
Opća bolnica Varaždin	svibanj 2018.
Klinički bolnički centar Osijek	lipanj 2018.
Opća županijska bolnica Pakrac i bolnica hrvatskih veterana	lipanj 2018.
Psihijatrijska bolnica "Sveti Ivan" Zagreb	srpanj 2018.
Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana	rujan 2018.
Psihijatrijska bolnica Ugljan	rujan 2018.
Opća bolnica "dr. Josip Benčević" Slavonski Brod	rujan 2018.
Klinička bolnica Dubrava	rujan 2018.
Županijska bolnica Čakovec	rujan 2018.
Klinički bolnički centar Split	rujan 2018.
Opća bolnica Zadar	listopad 2018.
Klinički bolnički centar Rijeka	listopad 2018.
Opća bolnica Dubrovnik	listopad 2018.
Klinička bolnica „Sveti Duh“	studenj 2018.
Klinika za psihijatriju Vrapče	studenj 2018.
Klinički bolnički centar "Sestre milosrdnice" Zagreb	prosinac 2018.
Psihijatrijska bolnica Rab	prosinac 2018.
Opća i veteranska bolnica "Hrvatski ponos" Knin	siječanj 2019.
Odlukom iz 2019. Opća županijska bolnica Vinkovci	srpanj 2019.
Odlukom iz 2019. Opća bolnica dr. Ivo Pedišić Sisak	srpanj 2019.
Odlukom iz 2019. Opća bolnica Karlovac	listopad 2019.
Odlukom iz 2019. Opća bolnica Virovitica	listopad 2019.
Odlukom iz 2019. Opća bolnica Šibensko-Kninske županije	/
Odlukom iz 2019. Opća bolnica dr. Tomislav Bardek Koprivnica	Republika Hrvatska
Odlukom iz 2019. Opća županijska bolnica Požega	Ministarstvo hrvatskih branitelja

STJECANJE STATUSA HRVI

(PRIMJER DUGOTRAJNOSTI POSTUPKA)

Od podnošenja zahtjeva za stjecanje statusa HRVI do donošenja pravomoćnog rješenja o pravu na mirovinu od strane HZMO u dosta slučajeva mogući su sljedeći rokovi (+/- 1-2 g.):

- 1 godina - čekanje na ratni put
- 1 godina - čekanje na stručnu procjenu
- 1 godina - čekanje na vještačenje
- 3 godine - privremeno rješenje HRVI
- 1 godina - čekanje na procjenu radne sposobnosti i mirovinu
- **7 godina - ukupno**

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

STJECANJE STATUSA HRVI (ZAKLJUČNO)

1. U cilju stvaranja uvjeta za nesmetanu provedbu postupka, razmotriti izmjenu čl. 181. st. 2. ZOHBDR (prethodna stručna procjena)
2. U slučaju izmjene ZOHBDR u svezi stručne procjene, osnažiti Odjel za branitelje ZOSI-ja raspodjelom liječničkog osoblja koji su obavljali stručnu procjenu u ZOSI
3. U cilju stvaranja uvjeta za učinkovitu provedbu postupka izdavanja ratnog puta, kao dodatni mehanizam (alternativa), u predmetima u kojima je to moguće, ubrzati proces, te oformiti način prema kojem županijski uredi, Gradski ured za branitelje u Zagrebu i ZOSI, podatke o sudjelovanju u Domovinskom ratu koji su dostatni za donošenje odluke radi li se o oštećenju organizma koje je posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu (borbeni, neborbeni sektor, razdoblje sudjelovanja, postrojba) dobiju na temelju podataka iz baze podataka MHB, te informatičko uvezivanje sa ZOSI-jem i HZMO
4. Ubrzati izdavanje okolnosti stradavanja
5. Maksimalno korištenje digitaliziranih podataka o ratnom putu i okolnostima stradavanja ažuriranih u procesu digitalizacije arhivske građe iz Domovinskog rata (koji je u tijeku)
6. Razmotriti mogućnost izmjene Uredbe o metodologiji vještačenja u dijelu roka ocjene invalidnosti (privremeno do 1 godine)
7. Učinkovitija provedba glave IX. ZOHBDR (HVO)
8. Imenovani su koordinatori između MHB, HZMO i ZOSI-ju

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

IZVANREDNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

Odredbama čl. 233. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (NN 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19), propisano je da ako se na liječničkom pregledu ili u tijeku liječenja utvrdi da vozač boluje od bolesti ili ima invalidnost radi koje više nije sposoban sigurno upravljati vozilom, liječnik koji je obavio pregled ili je liječio vozača te izabrani liječnik dužan je, uz upozorenje bolesniku o tome, obavijestiti policijsku upravu ili postaju u kojoj osoba ima prijavljeno prebivalište odnosno privremeno ili stalno boravište.

Odredbom čl. 10. Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače (NN 137/15, 132/17), kojeg temeljem zakonske ovlasti donosi ministar zdravstva, liječnik je dužan poslati izvješće o promjeni zdravstvenog stanja ako vozač boluje od bolesti ili stanja koja, prema istom Pravilniku, predstavljaju zdravstvenu zapreku za sigurno upravljanje vozilom.

IZVANREDNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

Po primitku izvješća liječnika o promjeni zdravstvenog stanja ili tijeku liječenja vozača, policajska uprava ili postaja upućuje vozača na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled. Ukoliko se na izvanrednom nadzornom zdravstvenom pregledu utvrdi da je vozač nesposoban ili ograničeno sposoban za vozača, donosi se rješenje o oduzimanju vozačke dozvole u postupku propisanom Zakonom o općem upravnom postupku.

Liječnici uglavnom poštuju zakonsku obvezu o obavještavanju policijskih uprava i postaja o postojanju bolesti ili invalidnosti vozača radi koje nije više sposoban sigurno upravljati vozilom. Tako je u 2017. godini zaprimljeno 897 obavijesti, u 2018. godini 821 obavijest, a u razdoblju siječanj - lipanj 2019. godine zaprimljene su 742 obavijesti.

IZVANREDNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI

- 27. siječnja 2020. na inicijativu MHB održan je sastanak na navedenu temu u MHB, na koju su pozvani predstavnici Ministarstva zdravstva i MUP-a
- MHB inzistira na kvalitetnoj i učinkovitoj provedbi ove mjere kojom se neće ugroziti sigurnost prometa na cestama, ali ističe da se hrvatske branitelje ne smije automatizmom radi određenih oboljenja (uglavnom PTSP) upućivati na izvanredne zdravstvene preglede i u konačnici oduzimati vozačke dozvole, što dovodi do toga da hrvatski branitelji odustaju od terapije i ne posjećuju liječnike obiteljske medicine što izaziva dodatne probleme
- Uzeti u obzir elemente socijalne psihologije u razmatranju stupnja ugroze oboljelih od PTSP-a u prometu, a ne samo administrativno-medicinski aspekt
- Na sastanku je dogovoreno da će se u narednih tri tjedna nastojati razriješiti ovo pitanje i donijeti odgovarajući zaključci

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

HRVATSKO VIJEĆE OBRANE

ZOHBDR u Glavi IX, nakon 2006. godine **otvorio je rok za podnošenje zahtjeva pripadnika HVO-a i članova obitelji poginulih pripadnika HVO-a za ostvarivanje invalidske i obiteljske mirovine** pod sljedećim uvjetima:

- za invalidsku mirovinu:
 - ostvaren status RVI u BiH na temelju **ranjavanja ili zatočeništva** (minimum 20% **tjelesnog oštećenja**) i na redovitoj isplati osobne invalidnine u BiH ili
 - ostvaren status RVI u BiH na temelju **bolesti ili ozljede** (minimum 80% **tjelesnog oštećenja**) i na redovitoj isplati osobne invalidnine u BiH
- za obiteljsku mirovinu:
 - ostvaren status obitelji smrtno stradalog pripadnika HVO-a u BiH i na redovitoj isplati obiteljske invalidnine u BiH
- Mirovine ostvarene 2006. godine prema **Ugovoru između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji** („Narodne novine”- Međunarodni ugovori broj 2/06) ostaju na snazi
- Članovi obitelji smrtno stradalih pripadnika HVO-a mogu nastaviti korištenje obiteljske mirovine nakon prestanka korištenja od strane drugih članova obitelji (djeci prestaje pravo, roditelji mogu nastaviti koristiti)

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

HRVATSKO VIJEĆE OBRANE

- **HZMO rješava o mirovinama pripadnika HVO-a** na temelju nalaza i mišljenja ZOSI-ja i Povjerenstva za reviziju ocjene radne sposobnosti
- **Mirovina se određuje** kao razlika između iznosa mirovine u RH i invalidnine u BiH
- **Pravo na obiteljsku mirovinu** ostvaruju državljani RH, članovi uže i šire obitelji pripadnika borbenog sektora HVO-a koji je:
 - poginuo u obrani suvereniteta od 18.09.1991. do 23.12.1996.
 - ubijen u logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu
 - umro od posljedica rane, ozljede, bolesti najkasnije do 23.12.1996.
 - izvršio samoubojstvo kao posljedicu psihičke bolesti uzrokovane sudjelovanjem u obrani suvereniteta do stupanja na snagu ZOHBDR
- **Zahtjev se podnosi HZMO** prema mjestu prebivališta, a ukoliko prebivalište nije u Republici Hrvatskoj, onda u najbližem područnom uredu HZMO ili u Područnom uredu HZMO u Zagrebu (Tvrtkova 5)

Zakon o razvojačenim braniteljima i članovima njihovih obitelji

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja

ZAHVALJUJEM NA POZORNOSTI!

Republika Hrvatska
Ministarstvo hrvatskih branitelja